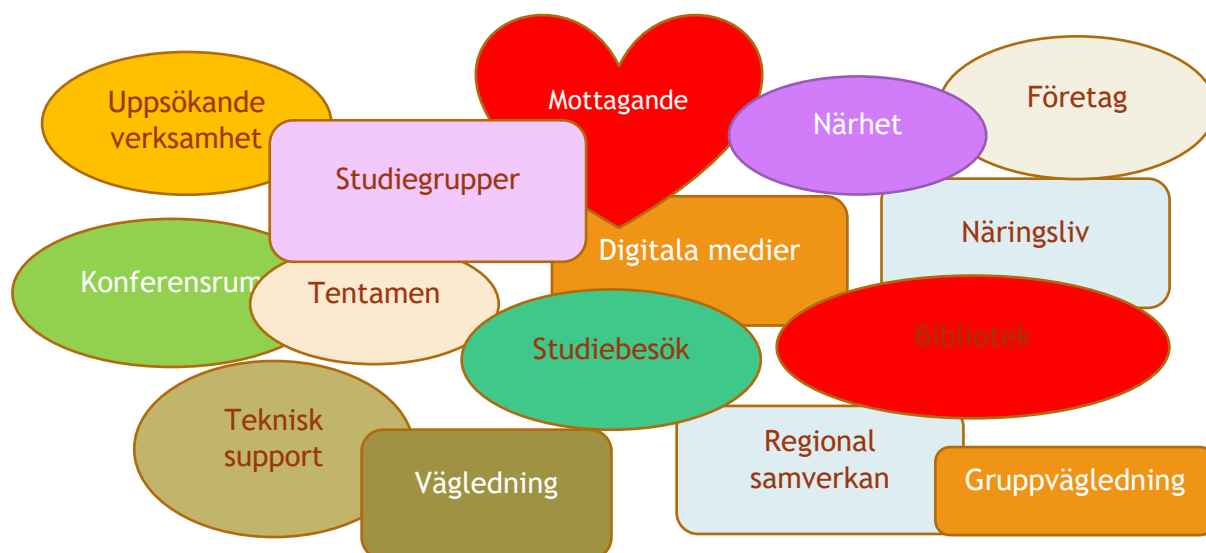

LÄRCENTRUM

Centrum för kompetensutveckling

En samverkan mellan kommunal vuxenutbildning, näringsliv och bibliotek

Bakgrund

Den gröna omställningen och industrietableringen går på högvarv i norra Sverige. Över 1000 miljarder ska investeras i norra Sverige när nya marknader är på väg att ta form i spåren av klimatkrisen. "Vi talar om megainvesteringar som överstiger mycket av det som har gjorts i modern historia", säger regeringens särskilda samordnare Peter Larsson. (DI 2021-04-13)

Norrland erbjuder enorma affärsmöjligheter. Det visar uppgifter som sammanställts av Västerbottens och Norrbottens handelskammare. Enligt dem kommer det att investeras i industri- och infrastrukturprojekt längs Norrlandskusten de närmaste 20 åren.

Investeringsstakten gör området till Sveriges största tillväxtzon.

– Ett enat Västernorrland går helhjärtat in i kampen för att Northvolt och Volvo Cars ska etablera nästa batterifabrik i regionen. Det kan bli den största industrisatsningen i regionen någonsin, en etablering som leder till tusentals nya jobb spridda över hela regionen. Förutom nya industrijobb ger en etablering av den här storleken även jobb i andra branscher. Nya länsinvånare kommer behövas för att fylla kompetensbrister och det tjänsteutbud som etableringen innebär. Det blir spridningseffekter som gynnar samhället genom att nya leverantörskedjor bildas, underentreprenörer etableras och infrastrukturinvesteringar påskyndas". (Glenn Nordlund (S), regionstyrelsens ordförande

Region Västernorrland, Berit Högman, Landshövding för Västernorrland, Länsstyrelsen Västernorrland)

Utbildningsnivån i regionen är fortfarande låg, lägre än riksgenomsnittet. Resurssatta, tillgängliga och attraktiva lärcentra, som motor, mäklare och mötesplats, är avgörande för att våra medborgare ska kunna bli kvar på orten och vidareutbilda sig på både gymnasial och eftergymnasial nivå. Efter projekt beviljat av Skolverket bedrivs nu lärcentra i samtliga sju kommuner i Västernorrland. En nulägesanalys visar fortfarande på stora skillnader mellan regionens lärcentra avseende utbildningsutbud, studie/studerandestöd, fjärr- och distansbaserat lärande, lokaler och dess tekniska utrustning samt resurssättning. Det innebär att befintliga eller presumtiva studerande inte kan räkna med likvärdiga och tillgängliga lärcentra i vår region. Lärcentra i alla kommuner är ett viktigt steg i vår gemensamma utvecklingsresa i Västernorrland. En resa som måste fortsätta, i och med den allt snabbare förändringstakten på arbetsmarknaden, för att samtliga lärcentra ska kunna stödja det livslånga lärande och arbetsmarknadens kompetensförsörjningsbehov. Ur ett likvärdighets- och demokratiperspektiv ska inte bostadsort i Västernorrland eller övriga landet vara ett hinder för likvärdig tillgång till utbildning.

Inom ramen av tidigare beviljat statsbidrag av Skolverket har en grund för samverkan mellan regionens alla lärcentra skapats i form av både en strategisk grupp (vuxenutbildningschefer, verksamhetschefer, rektorer) och en utvecklingsgrupp (resurser som ansvarar/driver utvecklingen på respektive Lärcentra). Hela arbetet har samordnats av Kommunförbundet Västernorrland. För att nå målet med en stabil, långsiktig plattform för samverkan behöver detta arbete inkluderas i den fortsatta utvecklingsresan av alla regionens lärcentra.

(Regionalt Lärcentrum, Västernorrland 2021)

Definition av Lärcentrum

Ett lärcentrum ska främja tillgången till utbildning och genomströmning i utbildningen. Det är en verksamhet där den studerande erbjuds stöd i sitt lärande från lärare och annan personal samt ges möjlighet att möta andra studerande. Kommunerna tar beslut om hur just deras lärcentrum ser ut vilket innebär att resurser och förutsättningar ser olika ut vad gäller studielokaler, teknisk utrustning, handledning, studievägledning och biblioteksresurser.

Lokalerna ska ligga lättillgängligt med närheten till bibliotek. I lokalerna ska finnas gemensamma ytor, grupprum och konferensrum. I Ånge finns mycket av utrustningen och inredning redan genom tidigare statsbidrag.

På ett Lärcentrum och i vuxenutbildningen ska det finnas resurser till elever i behov av särskilt stöd, till exempel speciallärare, specialpedagog. Man kan också ha studiecoacher som peppar och motiverar, sammanför och hjälper de som studerar på alla nivåer.

Bemanning

För att driva ett Lärcentrum finns vissa funktioner som måste fungera mot sina besökare, som mottagande, stöttning och IT. Om en person besöker lärcentrum ska det alltid finnas

folk på plats och servicen ska fungera. Det är viktigt att arbetsstyrkan är tillräckligt omfattande så att det inte står och faller med enskilda individer.

Andra arbetsuppgifter är uppsökande verksamhet, utveckling i regional samverkan, statsbidragsansökan/redovisning, utveckling av stöd till studerande i andra skolformer samt kontakten med andra aktörer och näringsliv. Det ska finnas representanter i det regionala arbetet, en i den strategiska gruppen samt en i utvecklingsgruppen.

Förslag

Växtkraft

För att få en praktisk och ekonomisk fördel kan flera verksamheter i kommunen gå samman för att främja kompetensförsörjningsbehovet och genomströmning i studier. Under det gemensamma namnet *Växtkraft* kan kommuninvånarna, företagsliv och bildning mötas. Kommunens vägledning samordnas och studenter på alla nivåer får mer stöd. Kontakten mellan näringsliv och vuxenutbildning kan stärkas och tillgängligheten för medborgarna öka. Under ett tak kan vi hjälpa människor att växa. Föreslaget är att Vuxenutbildning, Lärcentrum, kommunens samtliga studievägledare, Näringsliv och bibliotek ingår.

Den samlade vägledningen är ett förslag grundat på evidensbevisad kunskap kring vikten av god vägledning. Om detta inte når individen i ett inledande skede drabbar det möjligheterna till att påbörja och fullfölja sina studier/ väg framåt. Man får då inte möjlighet att fatta välgrundade beslut vilket i förlängningen blir kostsamt både på individ- och på samhällsekonomisk nivå. En bra vägledning är en billig lösning för alla, det är också därför vuxenutbildningen är skyldiga att ha behöriga studie- och yrkesvägledare. I ett vidare perspektiv kan man sammanföra alla kommunens vägledare och en vägledningsplan från förskoleklass till vuxna kan utformas och ledas.

Tillgänglighet och ett bra mottagande är avgörande för att verksamheten ska vara framgångsrik. Lärcentrumvärd, studiecoacher och studievägledare kan tillsammans ge en bra och stabil närvaro.

Lärcentrum i flera steg

Januari 2022

Som ett första inledande steg för att kunna komma igång och påbörja uppbyggnad av lärcentrum behövs; strategisk ledare, lärcentrumvärd/utvecklingsledare, studievägledare. Dessa funktioner ingår i statsbidraget 2022 och det regionala arbetet men behövs först och främst för att kunna planera och strukturera lärcentrum i kommunen.

Total beräknad kostnad personal förutsatt att verksamheten integreras med vux samt att rekryteringen är klar i mars, se tabell 1:1.

Beviljade statsbidrag till personalkostnader: 425 000 kr

Funktion	Kostnad 2022	Statsbidrag	Totalt
Strategisk ledare	(vux rektor)	-	0
Värd/utvecklare	375 000	125 000	250 000
Studievägledare	375 000	300 000	75 000
Administration	(vux admin)	-	0
Summa	750 000	425 000	325 000

Tabell 1:1

Juli 2022

NYA LOKALER

Befintliga lokaler är inte ändamålsenliga och gymnasiet behöver mer utrymme. Det finns ingen plats för lärcentrum i nuvarande lokaler.

Gemensamt behov för vux och lärcentrum (exklusive SFI):

- Studium (gemensam studieyta)
- Grupprum
- Konferens
- Tre klassrum (förutsatt att SFI stannar i nuvarande lokaler tillsammans med IM).
- Arbetsplatser
- Kafé
- Bibliotek

Angående lokalbehov beror det mycket på vilka verksamheter som kan slås ihop. Om man kan tänka sig lokaler i närheten av Centralbiblioteket kanske det finns grupprum där? Om det finns andra kommunala verksamheter som angränsar finns det kanske konferensrum eller arbetsplatser där?

Vid omlokalisering bör en IT-tekniker lokaliseras på plats eller i omedelbar närhet. Det måste finnas en teknisk resurs att få hjälp av.

IM och SFI jobbar med samma kurser (SFI spår 1–3, kurs A-D). Antalet elever på olika nivåer skiftar snabbt och gör det mycket svårt att beräkna hur mycket personal som behövs allt eftersom, man kan inte ha hur heterogena grupper som helst vilket kan resultera i att antal elever per lärare blir få. Om vi slår ihop verksamheterna kan vi på ett kostnadseffektivt sätt ha mer homogena grupper samt samordna andra aktiviteter, inskrivningar och nationella prov. Gemensamma lokaler i nuvarande Ångströmsenheten gör att vi totalt sett behöver färre klassrum.

2023 och framåt

De kostnader som kan tillkomma ytterligare är svåra att förutspå eftersom det är avhängt på hur man organiserar och lokaliserar. Om man kan sammanfoga fler verksamheter och gemensamt bemanna lärcentrum kan vi spara resurser.

Karin Höglin

Rektor

Vuxenutbildningen, Ånge kommun